Onderbouwing agendapunt

Betreft agendering van: Brief GS van 27 maart 2013 over Gebiedsagenda's (incl. de bijlage d.d. 14 maart 2012 over Gebiedsagenda's Drenthe)

Geagendeerd door: CDA (Th.J.Wijbenga)

Vergadering: Statencommissie Omgevingsbeleid

Datum vergadering: 4 september 2013

Motivatie voor agendering:

Toen Provinciale Staten de Omgevingsvisie Drenthe op 2 juni 2010 hebben vastgesteld is dat gebeurd a. met de kennis van dat moment en b. uitgaande van een aantal nadere uitwerkingen in o.a. Gebiedsagenda's. Immers, de Omgevingsvisie is een plan op hoofdlijnen over de ruimtelijke inrichting van de provincie Drenthe en zal, naar goed gebruik, in de tijd volgend op de besluitvorming samen met o.m. gemeenten en waterschappen verder worden uitgewerkt. Provinciale Staten worden over deze uitwerking geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld daarover hun mening kenbaar te maken. De CDA-fractie is van mening dat het voor kennisgeving aannemen van bovengenoemde brief met bijlage, geen recht doet aan de zwaarte van het belang van het onderwerp en willen over de inhoud van het stuk graag in gesprek met de overige fracties en met GS. Tijdens de vergadering van de Cie. OGB bleek dat de CDA-fractie daarin niet alleen staat.

Visie van de CDA-fractie

De gebiedsagenda's (en de daarop gebaseerde uitvoeringsprogramma's) zijn voor de Staten een middel om GS te volgen in de uitwerking van de Omgevingsvisie. Nu blijkbaar van dit instrument wordt afgestapt dienen PS uit te spreken op welke wijze zij de verdere uitwerking van de Omgevingsvisie willen vormgeven en eventueel daarop willen bijsturen. Naar de mening van de CDA-fractie zal in deze verdere uitwerkingen veel meer dan in het onderhavige document, de koppeling en verbinding moeten worden gemaakt met – teksten uit- de Omgevingsvisie.

De CDA-fractie vindt daarnaast dat er heldere afspraken moeten worden gemaakt over de wijze waarop de thema's Mobiliteit, Economie, Natuur/water en Ruimte in paragraaf 4 van de GS- notitie van 14 maart 2012 (bijlage bij de brief van GS) een vervolg krijgen in het kader van de Omgevingsvisie en in het bijzonder hoe Provinciale Staten daarin een actieve rol gaan krijgen. De CDA-fractievindt dat e.e.a. in ieder geval tijdens de huidige collegeperiode moet leiden tot verdere besluitvorming door de Staten over de programmatische aanpak en uitvoering.

Vragen aan de overige fracties:

1. Deelt u de mening van de CDA-fractie dat PS een middel moet houden om de realisering van de Omgevingsvisie te volgen en zo nodig bij te sturen dat in de plaats komt van de gebiedsagenda's , e.e.a. gekoppeld aan de tekst van de Omgevingsvisie?

2. Bent u met de CDA-fractie van mening dat de in paragraaf 4 van eerder genoemde bijlage aangegeven thema's niet kunnen worden afgedaan met de constatering dat ze zich (nog) niet lenen voor een gebiedsagenda, maar dat juist deze belangrijke thema's vragen om een actieve provinciale bemoeienis, beginnend met (in overleg met andere overheden en maatschappelijke organisaties te ontwikkelen) concrete uitvoeringsprogramma's en daarop gebaseerde actieplannen van de zijde van het College van GS, en wel nog tijdens deze collegeperiode?

Vragen aan het college van GS:Wat vindt u van voorgaande punten en op welke wijze gaat u Provinciale Staten betrekken bij de verdere uitwerking van de Omgevingsvisie*, los van het lopende actualiseringstraject?*

Provinciehuis Westerbrink 1, Assen
Postadres Postbus 122, 9400 AC Assen
www.drenthe.nl
T (0592) 36 55 55
F (0592) 36 57 77

provincie Drenthe

Aan:
de voorzitter en leden van
provinciale staten van Drenthe

Assen, 27 maart 2013
Ons kenmerk 13/3.4/2013002438
Behandeld door de heer J. Jumelet (0592) 36 54 58
Onderwerp: Gebiedsagenda's

Geachte voorzitter/leden,

Uw Staten hebben op 2 juni 2010 de Omgevingsvisie Drenthe vastgesteld. Deze visie vormt het integrerend kader voor ruimtelijk-economische ontwikkeling in Drenthe. In het Collegeprogramma 2011-2015 "Focus en verbinding in Drenthe" hebben wij aangegeven voor de realisatie van de Omgevingsvisie met gebiedsagenda's te willen gaan werken. Met deze brief willen wij u graag informeren over het resultaat van de gebiedsagenda's.

Uitkomst proces gebiedsagenda's
Onze intentie met de gebiedsagenda's was om samen met gemeenten en waterschappen te onderzoeken op welke terreinen wij elkaar nodig hebben en waar wij elkaar kunnen versterken en het resultaat hiervan te verankeren in bestaande samenwerkingsafspraken. De economische crisis en daaropvolgende bezuinigingen bij overheid en marktpartijen hebben de mogelijkheden voor snelle realisatie beperkt. Sociaaleconomische thema's zoals leefbaarheid en werkgelegenheid, en met name het behoud hiervan, zijn belangrijker geworden. Omdat de middelen schaars zijn, is voor de gebiedsagenda's vooral ingezet op het slim verbinden van al bestaande opgaven en is er minder ruimte voor nieuwe projecten. De gebiedsagenda is daarmee primair een netwerk- (of lobby)agenda om te komen tot een meer integrale uitvoering van (al bestaande) projecten. In de huidige tijd blijft er behoefte aan een gedeelde gebiedsstrategie met een flexibelere gebiedsagenda, met ruimte voor innovatie en initiatieven uit de samenleving. Daar hebben wij de uitvoering ook op ingericht.

De interne en externe inventarisatie, op ambtelijk niveau, van opgaven vormen de input voor gebiedsagenda's. In de bijlage is dit per gebied vertaald naar de opgaven waarbij er sprake is van een gezamenlijk belang.

Via interne afstemming is de integraliteit gemaximaliseerd. De sleutel voor de meerwaarde van samenwerking ligt vooral in de verbinding tussen de verschillende schaalniveaus en netwerken. Door verbindingen aan te gaan, tussen de in het proces opgehaalde opgaven, ontstaat meerwaarde op alle niveaus. De winst van het proces van de gebiedsagenda's is dat wij een integraal beeld hebben opgebouwd van de opgaven die er per gebied spelen en dat wij verbinding hebben gelegd tussen deze opgaven. Deze winst willen wij behouden door deze verbindingen en de integraliteit in onze eigen organisatie te verankeren.

De opgaven van de gebiedsagenda's realiseren wij zoveel mogelijk binnen al bestaande en lopende projecten en programma's zoals de Regio Groningen Assen (RGA), Agenda voor de Veenkoloniën, het Investeringsprogramma Verkeer & Vervoer en het Kader voor Economische Investeringen (KEI). Zodoende hoeven er geen nieuwe structuren te worden gecreëerd en kan er worden aangesloten bij het bestaande. De opgaven voor Noord-Drenthe zijn naar verwachting grotendeels te realiseren binnen de herijkte RGA, voor Zuidwest-Drenthe kan aangehaakt worden bij de herinrichting van de Nationale Parken (NP), de stedelijke ontwikkeling en Vitaal Platteland, en de opgaven voor Zuidoost-Drenthe kunnen gekoppeld worden aan de Krimpagenda en deels het nieuwe investeringskader Vitaal Platteland.

Hierna geven wij per gebied aan welke opgaven er spelen en hoe wij deze willen realiseren. Zoals al aangegeven zijn de meeste opgaven al gekoppeld aan actuele, lopende dossiers en worden de opgaven daarbinnen gerealiseerd. Voor de opgaven die nog niet zijn belegd, doen wij een voorstel hoe deze te realiseren. Voor een verdere uitwerking van de hieronder genoemde opgaven verwijzen wij naar de bijlage.

Noord-Drenthe

De opgaven benoemd in de gebiedsagenda Noord-Drenthe bevestigen de samenwerkingsafspraken die wij reeds hebben gemaakt in de RGA, het NP Drentsche Aa, de uitvoering van het RSP en de ontwikkeling rond Groningen Airport Eelde (GAE).
De Regiovisie heeft in dit kader de eerste prioriteit en de actualisatie hiervan gebruiken wij om de realisatie van de opgaven verder vorm en inhoud te geven. De geactualiseerde visie, inclusief financiële doorwerking, is voorzien voor behandeling in uw staten rond de zomer 2013.

Onderdeel van de RGA zijn de opgaven rond Leek en Roden. Hier is samen met de IGS-partners een investeringspakket opgesteld, binnen de kaders die uw staten hebben meegegeven in de besluitvorming over de regionale woningbouwafspraken (d.d. 18 april 2012, nummer K-6). De middelen hiervoor zijn inmiddels beschikbaar gesteld.

Het BIOplan is de meerjarenvisie voor de uitvoering van de opgaven Drentsche Aa. Het tempo van de realisatie van de opgaven is afhankelijk van de besluitvorming over de provinciale natuurontwikkeling en de motie vitaal platteland. Het OverlegOrgaan Drentsche Aa blijft voor ons het platform voor bestuurlijk overleg en coördinatie van de uitvoering.

De opgaven Veenhuizen en Florijnas Assen (RSP) kennen een eigen dynamiek en structuur. De realisatie van de opgaven rondom Veenhuizen vindt plaats door ontwikkelingsbureau Veenhuizen en de uitvoering van de Florijnas valt binnen het RSP Assen. De realisatie van de TT-visie vindt ook plaats binnen het RSP Assen.

Wij pakken met de gemeente Tynaarlo, het SNN en de RGA de ontwikkelingen rond GAE en het transferium De Punt op. Samen werken wij aan een gedragen ontwikkelstrategie voor de omgeving van de luchthaven.

Zuid- en Oost-Drenthe
Samen met de partners zijn er voor het gebied drie pijlers voor de toekomst van het gebied bepaald. De regionale positie van de biobased economy, recreatie en toerisme en de leefbaarheidsagenda.

De biobased economy biedt het gebied kansen. Samen met de regionale partners werken wij aan een specifiek profiel (regionale branding) voor de regio. Dit doen wij via het Manifest Biobased van de provincie. Verder willen wij dit oppakken via het innovatieprogramma van de Agenda voor de Veenkoloniën en zijn wij hierover in overleg met de gemeente Emmen.

Recreatie en toerisme is een belangrijke economische pijler voor het gebied. Wij hebben in de inventarisatie een aantal kansen geconstateerd om het recreatieve product te versterken. De komende tijd wordt dit verder met de sector uitgewerkt, hierbij zien wij voor het recreatieschap Drenthe een leidende rol.

Tot slot stellen wij voor Zuid- en Oost-Drenthe een verbrede plattelandsagenda op, waarin er aandacht is voor die onderwerpen die tezamen de leefbaarheid van het gebied bepalen. Deze agenda wordt via de motie Vitaal Platteland en de Krimpagenda verder vormgegeven, waarbij een koppeling wordt gelegd met de nieuwe LEADER-periode. In dit proces betrekken wij ook onze structuurvisie Wind op land.

Zuidwest-Drenthe
De dragers van de ontwikkeling van Zuidwest-Drenthe zijn de opgaven voor natuur, water en vrijetijdseconomie. De meerwaarde van de gebiedsagenda Zuidwest is de integrale aanpak en ontwikkeling van thema's als sociaaleconomische vitaliteit, landbouw, gebiedsgebonden economie, bereikbaarheid, wonen, landschap en cultuurhistorie. In Zuidwest ligt dan ook een duidelijke meerwaarde om opgaven gezamenlijk op te pakken.

Voor de NP en het Holtingerveld wordt een stuurgroep gevormd waarbij de nadruk ligt op de verbreding van de taken die behoren bij NP. Verder is er aandacht voor de plattelandseconomie in het tussenliggende gebied. Daarnaast hebben wij de zorg voor de opgave bij de Reest. In dit project werken wij samen met Overijssel en het waterschap Reest en Wieden binnen de bestaande structuur.

De gemeenten in Zuidwest hebben daarnaast een eigen Agenda Vitaal Platteland aangeboden aan de provincie. Deze wordt gekoppeld aan de op te zetten uitvoering Vitaal Platteland om de gezamenlijke opgaven te realiseren.

De uitkomst van de inventarisatie met betrekking tot de stedelijke ontwikkeling van Meppel en Hoogeveen past binnen regionaal-economische programma's en wordt via deze structuren gerealiseerd.

In het eerste kwartaal van 2013 is de inbreng van de overheden tot één gebiedsagenda samengebracht waarbij de gezamenlijke ambitie geformuleerd wordt. Vanuit deze gezamenlijke inhoud kunnen projecten (zoals Dwingelderveld) en andere opgaven (zoals de plattelandsagenda van de gemeenten en vrijetijdseconomie) doorlopen of zelfstandig georganiseerd worden. De uitwerking van de motie Vitaal Platteland voor Zuidwest-Drenthe dient hierin geborgd te worden. Wij stellen voor om via een bestuurlijk gebiedsoverleg (BGO) de samenhang te bewaken en voor de uitvoering zoveel mogelijk bij bestaande structuren aan te sluiten. Als Zuidwest-Drenthe een LEADER-gebied wordt, kan dit BGO ook als LEADER Overleg Groep (LAG) dienen.

Tot slot

Met deze gebiedsagenda's hebben wij een goed beeld van alle opgaven die wij in de gebieden samen met onze partners uitvoeren of willen gaan uitvoeren. Hiermee hebben wij een belangrijke stap gezet in het integraal realiseren van de opgaven en is hiervoor ook draagvlak bij onze partners.

Door de integratie van de opgaven in lopende projecten, programma's en overlegstructuren verloopt de verdere verantwoording over de voortgang van de uitvoering van de opgaven via de reguliere lijnen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten van Drenthe,

, secretaris

, voorzitter

Bijlage(n):
coll.

Gebiedsagenda's Drenthe

Resultaat

Gedeputeerde Staten van Drenthe

14 maart 2012

1. Inleiding

Voor u ligt het resultaat van de gebiedsagenda; een overzicht per gebied van concrete opgaven die matchen met een ontwikkelingsperspectief voor het gebied. Dit is afgestemd met de regionale overheidspartners. Het zijn opgaven waar de provincie via netwerk, menskracht of investeringen een meerwaarde kan hebben, gelegitimeerd vanuit provinciaal belang.

Uitgangspunt voor de inventarisatie is geweest dat het moet gaan over die onderwerpen waarin partijen een gezamenlijke meerwaarde zien. Dit heeft als gevolg dat niet ***alle onderwerpen*** die spelen in de betreffende regio ook zijn benoemd. Dit kan echter niet worden opgevat als een oordeel over de relevantie van de onderwerpen die niet genoemd zijn. In het proces is nadrukkelijk niet gekozen voor een insteek waarbij alles zou moeten worden ingedeeld bij/in een gebied. Ook bij de interne gesprekken werd duidelijk dat een groot aantal onderwerpen generiek (i.c. Drenthe-breed) spelen en niet geforceerd in een gebied moeten worden geduwd.

Bij het opstellen van de gezamenlijke inhoud heeft het werken aan de hand van schaalniveaus, zeker ook in de externe gesprekken goed gewerkt. Het maakt inzichtelijk wie op een bepaald schaalniveau een rol heeft en maakt de rol en positie van de provincie naar gemeenten minder bedreigend en zet gemeenten meer in de “samenwerkingsstand”

Een belangrijke meerwaarde van de gebiedsagenda is dat de rollen die verschillende stakeholders in een gebied, al dan niet thematisch, kunnen spelen beter kunnen worden verbonden (rol provincie, rol gemeente, enz.) en daarmee bijvoorbeeld netwerk en lobbydossiers beter kunnen worden bediend.

2. Proces

Het externe proces is begonnen met een ronde langs directeur/secretarissen van gemeenten en waterschappen. De ambitie voor gebiedsagenda’s werd met wisselend enthousiasme ontvangen. Voor Noord en ZuidOost Drenthe zijn externe overleggroepen in het leven geroepen, in Noord meer op inhoudelijk niveau en in ZuidOost meer op managementniveau. In ZuidOost heeft daarna op ambtelijk niveau verdere invulling plaatsgevonden en de inhoud van de foto wordt hierbij herkend als de gezamenlijke op te pakken onderwerpen. De inhoud is gedeeld met deze groepen en kan op instemming rekenen. In een bijeenkomst voor gebiedscommissies pMJP in Bunne is het proces rond de gebiedsagenda’s gedeeld en zijn de commissies gevraagd om input te leveren. Het OverlegOrgaan Drentsche Aa en de gebiedscommissie ZuidOost hebben aan deze oproep gehoor gegeven. De gebiedscommissie Zuidwest heeft een overleg met de portefeuillehouder aangevraagd. Met de belangrijkste belangengroepen en instellingen is bilateraal overleg gevoerd over de agenda voor de komende periode.

In het interne proces heeft een concernbrede 'kaderclub' van inhoudelijke dossier- en budgethouders het projectteam ondersteunt om de vereiste scherpte aan te brengen. Daarnaast zijn voor de verdieping in thema of onderwerp specifieke overleggen gevoerd met intern betrokken beleidsmedewerkers.

Hieronder wordt per gebied een overzicht gegeven van het resultaat van dit proces.

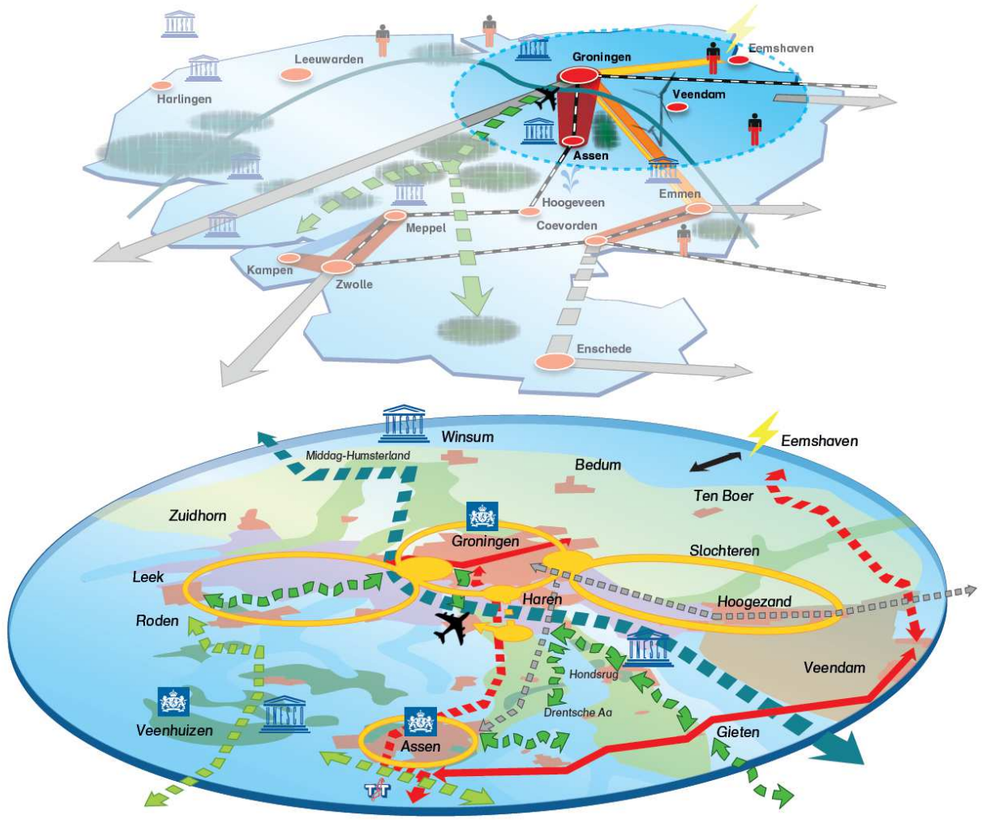

Noord Drenthe

Het advies is de Regiovisie Groningen Assen (RGA) als primair uitvoeringskader te nemen voor de opgehaalde opgaven. Daarvoor is het van belang de actualisatie RGA voortvarend op te pakken. De centrale vraagstukken daarbij zijn de positie van RGA in het netwerk (en daarmee in Noordervisie, Meerjarenprogramma Ruimte, infrastructuur en Transport, Gebiedsagenda) en de inhoud van het Meerjaren Investeringsprogramma (MIP) Regiovisie Groningen Assen. Bereikbaarheid is het primaire doel voor de regio, ook vanuit economisch oogpunt. Op basis van de geactualiseerde netwerkanalyse wordt het MIP herijkt. Het is van belang het programma Economie van RGA te enten op het schaalniveau en de invloedsfeer van de regionale samenwerking. Groningen Airport Eelde is op zowel het bovenregionale als het regionale schaalniveau van belang. Voor woningbouw en bedrijventerreinen verschuift de aandacht geleidelijk van verlies nemen naar herstructurering, herbestemming en tijdelijk gebruik. Het programma Regiopark kan scherper geprioriteerd worden op regionaal belang en de koppeling met bovenregionale opgaven zoals Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en BlauwGroene Gordel (BGG). Vanuit Vitaal Platteland is in beperkte mate een bijdrage mogelijk voor landschap en cultuurhistorie.

Reikwijdte opgaven

- Voor de steden Groningen en Assen en op onderdelen (GAE, woningbouw) het tussenliggende gebied, aangeduid als de Koningsas, ligt de nadruk op de economische ontwikkeling (energie, sensor, healthy ageing) en bereikbaarheid (pendel A28/spoor tussen Groningen en Assen). Meerjarenprogramma Ruimte, infrastructuur en Transport (MIRT) en RegioSpecifiek Pakket (RSP) projecten zoals de Stationsomgeving Groningen, Zuidelijke Ringweg Groningen, Regiotram, Florijnas, N33 zijn daarvan een uitwerking.
- Er ligt een economische relatie tussen Groningen als kennescluster Energie en de ontwikkeling in de Eemshaven. Deze ontwikkeling is verankerd in de SVIR en het topsectorenbeleid. De verdubbeling van de N33 en het eventueel doortrekken richting Eemshaven heeft mogelijk effect op de logistieke routing van en naar de Eemshaven.
- De ontwikkeling van GAE wordt op Noord Nederlandse schaal verankerd. Vanuit de regio is er aandacht voor de economische potentie van de luchthaven voor de regio (ook als bestemming), de kwalitatieve inbedding in het landschap en de bereikbaarheid.
- Vanuit de regio is er aandacht voor de ontwikkeling van de TT omgeving tot een regionale topattractie met internationale uitstraling vanwege het belang voor de uniciteit en het recreatieve product van de regio. De nadruk ligt op de kwalitatieve inbedding en de bereikbaarheid.
- Voor de westkant van Groningen, het gebied rond Leek en Roden ligt de nadruk op de verbetering van de bereikbaarheid en de kwalitatieve inbedding in het landschap ter versterking van het vestigingsklimaat en het recreatieve product.
- Voor de oostkant van Groningen en Drenthe wordt invloed van de krimp op termijn merkbaar wat zich vertaalt in de nadruk op leefbaarheid en de bereikbaarheid (van voorzieningen).
- De gebieden Middag-Humsterland, Drentsche Aa/Hondsrug en Veenhuizen/Fochteloërveen zijn van belang voor de uniciteit en het recreatieve product van de regio. De nadruk ligt op opgaven voor cultuurhistorie en landschap.

Uitwerkingsvragen (intern, grotendeels lopende zaken)

- Quick wins investeringsprogramma Verkeer & Vervoer (IVV), Kader voor Economische Investeringen (KEI)
- Herijking IVV irt MIP RGA
- Inhoudelijke, financiële en organisatorische integratie OV netwerk (vervoersregio)
- Innovatieprogramma Bereikbaarheid (duurzaamheid, sensibele urbanisatie)
- Inhoud regioprogramma Economie
- Kwalitatieve benadering programma wonen, bedrijventerreinen
- Financiering programma Regiopark
- Financiële ruimte EHS, Vitaal Platteland

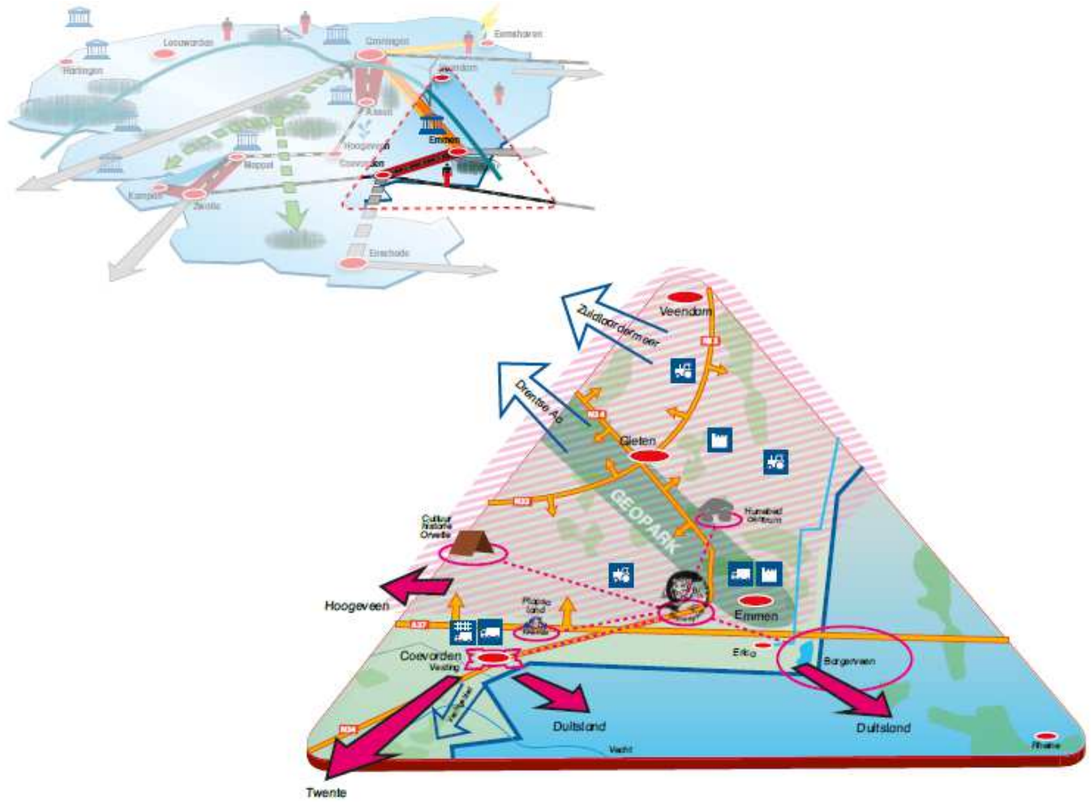

ZuidOost Drenthe

Een oriëntatie op het biobased concept kan het wenkend perspectief zijn en de positie van het gebied in de bovenregionale dossiers verbeteren. Daarvoor is het van belang de discussie in de breedte te faciliteren en te bouwen aan een netwerk rond het onderwerp. Tegelijkertijd is het van belang het krimpdossier te verbreden naar een agenda voor de sociaal-economische leefbaarheid.

Reikwijdte opgaven

- Zuidoost Drenthe biedt voldoende kansen voor een eigen (unieke) plek binnen de bio-based economy (regionale branding). Hiertoe dienen de sterke punten van het gebied (grootschalig landbouwgebied, chemische industriële cluster rond Emmen en het internatonale logistieke netwerk) verder te worden gebundeld tot een regionaal verhaal. Om deze regionale positie te krijgen moet de inhoud worden verbonden, en dient een lobbyfiche te worden gemaakt. Belangrijke (onderscheidende) onderdelen hierbij zijn; introductie nieuwe teelten (als grondstof), aandacht voor (regionale) produktiefactoren (water, duurzame energie), een multimodal logistiek concept met achterlandverbinding, de chemische verwerking (cascadering) en kennis/onderwijs.
- Het gebied kent een veelheid aan attracties waarvan de continuïteit en kwaliteit beter wordt gewaarborgd wanneer de onderlinge samenhang wordt versterkt. De opgave is om de bestaande recreatieve hotspots te vervlechten tot een aantrekkelijk en veelzijdig regionaal toeristisch produkt, waardoor er meer toeristen naar het gebied komen, dan wel dat toeristen langer blijven. Belangrijke dagrecreatieve attracties, met al dan niet een landelijke en/of regionale uitstraling (Dierenpark Emmen, Geopark Hondsrug, Plopsaland, vesting Coevorden, Orvelte, LOFAR, Hunebedcentrum, Hoogveenreservaat Bargerveen, oliewinning Schoonebeek, Veenpark, enz,) worden gecombineerd met de aantrekkingskracht van Drenthe in z'n algemeenheid (rust, natuur, ruimte). Investering in de de recreatieve infrastructuur (wandelen, fietsen, water, paarden) is hierbij op korte termijn niet nodig.
- De demografische en economische ontwikkeling van het gebied legt de urgentie bij de onder druk staande leefbaarheid. De opgave is om de krimpagenda Oost Drenthe (4 gemeenten en de provincie) op te werken tot een brede(re) gebiedsagenda voor leefbaarheid, waarin niet alleen krimp-gerelateerde vraagstukken (voorzieningen, bereikbaarheid, enz.), maar ook meer traditionele landelijk gebied thema's (natuur, landschap, water en (verduurzaming) landbouw) worden verbonden. Ook initiatieven rond lokale energievoorziening, en zeker vraagstukken rond onderwijs (bijv. aandacht MBO) en aansluiting arbeidsmarkt, burgerparticipatie, enz. zouden hierin samen moeten komen. De linking-pin met de twee eerder genoemde opgaven zit erin dat alleen aandacht voor (de versterking van) de sociaal-economische weerbaarheid de werkgelegenheid genereert die er regionaal vanuit recreatie en toerisme en bio-based economy in potentie liggen.

Uitwerkingsvragen (intern, grotendeels lopende zaken)

- Quick wins IVV, KEI.
- Uitwerking logistiek netwerk Drenthe.
- Analyse mobiliteitseffect bevolkingsdaling, biobased economie en vrijetijdseconomie.
- Analyse arbeidsmarkt in relatie tot biobased economie.
- Verbinding bovenregionaal dossier BGG, EU2020, Energie
- Kwalitatieve benadering programma wonen, bedrijventerreinen
- Financiële ruimte EHS, Vitaal Platteland

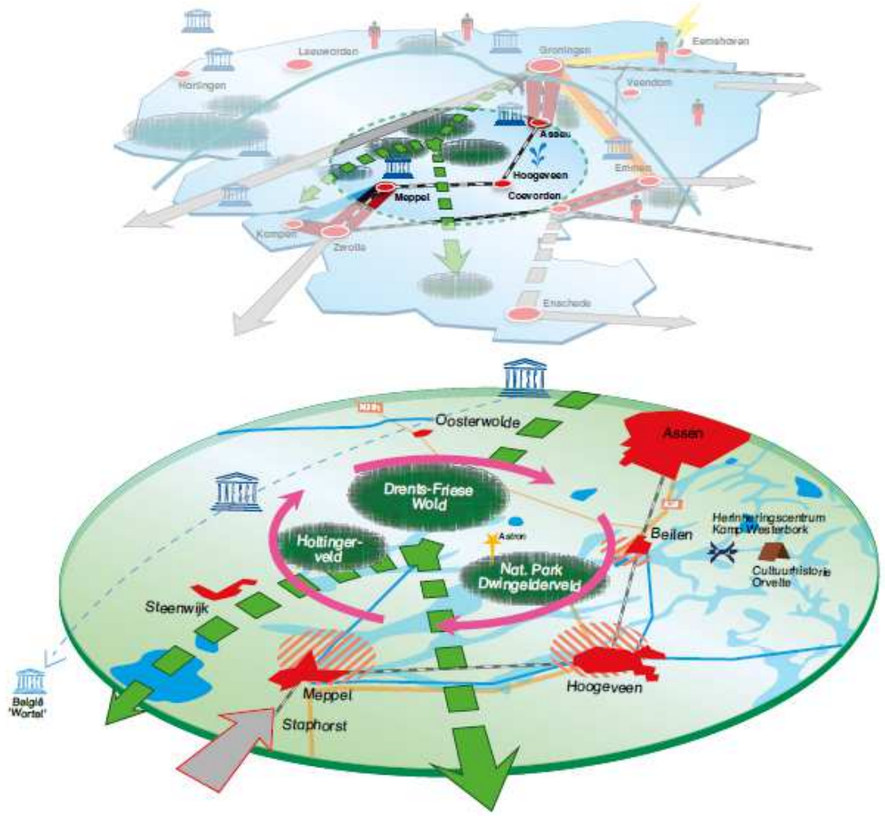

Zuidwest Drenthe

De uitvoering van de natuur (realisatie EHS) en wateropgave is het dominante dossier voor het gebied. Het is van belang om binnen deze opgave voldoende ruimte te geven voor de ontwikkeling van een vrijetijdseconomie en de belangen vanuit landbouw, landschap, cultuurhistorie en sociaal-economische vitaliteit. Bovendien wordt intern en extern verder gewerkt aan probleemanalyse en aanpak vrijetijdseconomie.

Reikwijdte opgaven

- In Zuidwest Drenthe bevinden zich uitgebreide natuurgebieden met unieke natuur met daartussen en aantrekkelijke dorpen en landschappelijk gebied. Dit bepaald voor een belangrijk deel het beeld van dit gebied. Een belangrijke opgave is de inrichting van deze natuurgebieden af te ronden en robuust met elkaar te verbinden (verwerving en inrichting). De beheersvraag maakt integraal deel uit van deze opgave. Voor de natuurkwaliteit van het gebied is niet alleen de EHS van belang maar ook de natuur buiten de EHS. Belangrijke gebieden naast bestaande natuurgebieden en de Nationale Parken zijn de Reest, Elperstroom en Holtingerveld.
- Het beekdalensysteem is karakteristiek voor het gebied. Er ligt in het gebied een belangrijke opgave in waterbergen, -vasthouden en -kwaliteit. Deze opgaven zijn onderdeel van het convenant Meppelderdiep. Hier ligt een belangrijke relatie met de EHS en landbouw.
- Het gebied heeft grote potentie op het gebied van vrijetijdseconomie. Er is meer uit de regio te halen dan de bestaande recreatieve bedriijvigheid. Ondernemers ervaren de regelgeving vanuit de overheid als belemmerend. Een duidelijke integrale focus moet bijdragen aan de versterking van deze economische opgave.
- De kwaliteit van het gebied wordt versterkt door het cultuurhistorisch erfgoed,zoals de Maatschappij van Weldadigheid en het Herinneringskamp Westerbork.
- Landbouw speelt een belangrijke rol van betekenis in deze regio. Naast verwevingsvraagstukken, speelt intensivering en schaalvergroting.
- In het landelijk gebied is er een duidelijke vergrijzing merkbaar. Hoogeveen heeft te maken met achterstandswijken met de bijbehorende sociale problemen o.a. jeugdzorgproblematiek.
- Meppel heeft potentie voor een havenfunctie in relatie tot de havens in Rotterdam en Amsterdam. De samenhang met de Zwolle-Kampen regio is hierbij van belang.
- Het VAM/MERA terrrein in Wijster wordt ontwikkeld tot EnergieTransitiePark.
- Van belang is hoe de mensen het gebied in komen. Hier speelt herijking binnen mobiliteit een belangrijke rol. Ook de veranderende demografie heeft hier invloed op.

Uitwerkingsvragen (intern, grotendeels lopende zaken)

- Quick wins IVV, KEI.
- Uitwerking logistiek netwerk Drenthe.
- Analyse mobiliteitseffect vrijetijdseconomie en netwerkvorming Meppel-Zwolle-Kampen.
- Arrangement Hoogeveen op basis van sociaal economische status.
- Financiële ruimte EHS, Vitaal Platteland.
- Kwalitatieve benadering programma wonen, bedrijventerreinen.

4. Algemeen of generiek

Een aantal onderwerpen lenen zich (nog) niet voor een gebiedsagenda of kunnen (nog) niet regionaal gemaakt worden. De gebiedsagenda's zijn echter wel afhankelijk van de uitwerkingsrichting en/of de kaderstellende werking van de onderwerpen.

4.1 Mobiliteit

Als gevolg van demografische en economische veranderingen komt er meer druk op de steden voor bereikbaarheid van voorzieningen en werkgelegenheid. De verdichting van de steden neemt naar de toekomst toe, het verzorgingsgebied verandert in grootte en de relatie met het omliggende landelijk gebied verandert. Tegelijkertijd verandert de mobiliteit in het landelijk gebied zelf als gevolg van het verdwijnen van voorzieningen en de verdunning van het potentieel voor het openbaar vervoer. Dit kan effecten hebben voor het functionele netwerk en het beheer en onderhoud, maar ook voor het OVnetwerk en de OV exploitatie.

De logistieke kansen voor Coevorden (MIRT Dryport) en Blueport Meppel worden momenteel onderzocht. Ook bij GAE leven ideeën om de functie van logistieke hub te versterken. Uitgaande van het feit dat het logistieke netwerk het schaalniveau van Drenthe ontstijgt, is het van belang om deze ontwikkelingen in ieder geval in Noord Nederlands perspectief te plaatsen (met Randstad, Duitsland als belangrijke externe relaties) en te vergelijken met ambities voor bijvoorbeeld Harlingen, Veendam, Eemshaven en Kampen. Uiteindelijk doel is de logistieke kansen van Emmen/Coevorden (irt Duitsland), Meppel en GAE bovenregionaal te verankeren.

Quick wins of stappen op korte termijn (voor 2015)

- Herijken netwerkanalyse verkeer en vervoer (NWA) (incl. specifieke scenario analyses gebaseerd op gebiedspecifieke opgaven).
- Uitwerken logistieke netwerk Noord Nederland (incl. positionering Drenthe)

4.2 Economie

Het economische domein is in transitie onder andere als gevolg van veranderingen in de wereldeconomie, rijksbeleid en Europese programma's. Iedere overheidslaag draagt een deel van de verantwoordelijkheid voor het domein. De specifieke rol en taak is echter niet helder afgebakend, wat in sommige gevallen tot verantwoordelijkheids- en taakdiscussies leidt. Gemeenten worden als gevolg van de crisis en decentralisaties geconfronteerd met een volle kaartenbak en te weinig middelen voor een goede ondersteuning, tegelijkertijd lonken er nieuwe perspectieven in de vorm van energie, biobased, zorg en vrije tijd, etc.

Quick wins of stappen op korte termijn (voor 2015)

- Op basis van de arbeidsmarktanalyse nagaan op welke manier de voorgestelde specialisaties een positief effect kunnen sorteren.

4.3 Natuur/water

Het natuur dossier heeft in het Regeerakkoord weer een beperkte financiële basis in rijksmiddelen. De EHS opgave is verder geconcretiseerd. De druk op het landschap en de natuur neemt af vanwege demografische ontwikkelingen en het uitblijven van investeringen in het ruimtelijk-economisch domein. De wateropgave blijft onverminderd zwaar wegen en wordt door de waterschappen in samenhang met de EHS opgave gerealiseerd.

Quick wins of stappen op korte termijn (voor 2015)

- Uitwerken prioritering opgave EHS en Vitaal Platteland naar integrale opgave gebiedsagenda.
- Integrale aanpak realisatie EHS en wateropgave

4.4 Ruimte

De realisatie van woningbouw en bedrijventerreinen is niet langer de pijler onder de economie en de ruimtelijk-economische visie. De economische crisis leidt tot leegstand en onverkoopbare huizen en bedrijfsgebouwen. De demografische en economische ontwikkeling leidt tot een andere woonbehoefte, voorzieningenstructuur en arbeids- en sociale participatie. De middelen voor stedelijke vernieuwing (ISV) en herstructurering bedrijventerreinen (PHP) zijn incidenteel en/of lopen op korte termijn af.

Quick wins of stappen op korte termijn (voor 2015)

Op basis van analyse van de herstructureringsopgave nagaan op welke manier interventies mogelijk zijn en hoe deze zich verhouden tot de gebiedsagenda.